



چهارشنبه 17 مهر 1392 - 3 ذی الحجه 1434 - 9 اکتبر 2013

شهید مهدی عرب در بیستم شهریور ۱۳۴۶ ش در شهرستان محلات از توابع استان مرکزی چشم به جهان هستی گشود.

در گذرتاریخ
17 مهر - 3 ذی الحجه - 9 اکتبر

* 17 مهر در دفاع مقدس

* شهادت شهید مهدی عرب (1362 ش)
اشاره:

شهید مهدی عرب در بیستم شهریور ۱۳۴۶ ش در شهرستان محلات از توابع استان مرکزی چشم به جهان هستی گشود. مهدی عرب به دنبال به شهادت رسیدن تقی عبدالمحمدی که در همسایگی این شهید بزرگوار قرار داشت، می‌گفت: «#171؛ اسلحه شهید عبدالمحمدی را بر می‌دارم و برای من ننگ است که اسلحه او بر زمین بماند.» با این طرز فکر از پدرش خواست برای او رضایت‌نامه بنویسد تا بتواند به میدان‌های نبرد حق علیه باطل عزیمت کند. از آنجا که مهدی در آن روزها پانزده سال بیش‌تر نداشت، با اصرار و پافشاری بسیار بالاخره موفق شد به جبهه اهواز اعزام گردد. مهدی عرب در شهریورماه ۱۳۶۲ ش برای آخرین بار به شهرستان محلات آمد و بار دیگر در روز شانزدهم شهریور به جبهه‌های نور مراجعت کرد و درست ۳۱ روز بعد بازگشتش به جبهه در منطقه سردشت در سن شانزده سالگی، در تاریخ هفدهم مهرماه سال 1362 هجری شمسی به مقام عظمای شهادت نائل گردید.

* 17 مهر در گذر تاریخ

* رحلت عارف و فیلسوف شهیر حکیم «؛ محمد رضا صهبای قمشه‌ای» (1267 ش)
اشاره:

حکیم محمدرضا قمشه‌ای اصفهانی متخلص به صهبا در حدود سال 1202 ش (1241 ق) در قمشه اصفهان به دنیا آمد و مقدمات علوم را در همان‌جا فراگرفت. سپس برای تکمیل معلومات به اصفهان رفت و در محضر بزرگانی همچون حاج ملامحمد جعفر لاهیجی، میرزا حسن نوری، آقاسید رضی لاهیجی به مدارج والایی در عرفان، فلسفه و حکمت دست یافت. حکیم قمشه‌ای پس از آن در اصفهان به تدریس کتب عرفانی پرداخت و در اواخر عمر در مدرسه صدر تهران مشغول تدریس بود. او در تدریس شرح فصوص الحکم، شرح اشارات و اسفار ملاصدرا، یگانه روزگار بود و شاگردان فاضلی در محضرش پرورش یافتند که حکمایی همچون میرزا ابوالفضل کلانتری، میرزاجهانگیر خان قشقایی، میرزا عبدالله ریاضی، میرزا هاشم اشکوری، شیخ علی نوری، شیخ محمد بروجرودی، میرشهاب‌الدین تبریزی، ملاعلی سمنانی و میرزا علی محمد اصفهانی از زمره آنانند که همگی بر شاگردی این عارف وارسته و حکیم برجسته افتخار می‌کردند. این حکیم بزرگوار که معاصر ملاهادی سبزواری فیلسوف شهیر آن دوران بود، سرانجام در هفدهم مهرماه 1267 ش برابر با اول صفر 1306 ق در حدود 65 سالگی در تهران درگذشت و در قبرستان ابن بابویه در ری مدفون شد. الاسفار الاربعه و تحقیقها، حاشیه اسفار ملاصدرا و حایشه بر شرح تمهید القواعد از جمله آثار اوست.

* درگذشت نویسنده، محقق و مترجم معاصر، استاد «؛ محمد ابراهیم آیتی» (1343 ش)
اشاره:

دکتر محمد ابراهیم آیتی بیرجندی در سال 1293 ش در گازار از توابع بیرجند در استان خراسان به دنیا آمد. وی از کودکی به فراگیری علم روی آورد و در گازار، بیرجند و مشهد، علوم قدیم را آموخت. ایشان در مشهد از محضر استادانی همچون ادیب نیشابوری، شیخ هاشم قزوینی و شیخ مجتبی قزوینی بهره برد و در طول دهه 1320 در بیرجند به وعظ و تدریس اشتغال داشت. دکتر آیتی سپس راهی تهران شد و از دانشکده معقول و منقول دانشگاه تهران در رشته فلسفه اسلامی درجه دکترا گرفت. پس از آن در همین دانشکده به تدریس روی آورد و سالیانی به این کار مشغول بود. او یکی از روحانیان آگاه به زمان خود و از جمله همفکران حضرات آیات سید محمود طالقانی و استاد شهید مرتضی مطهری بود و در انتشار نشریه گفتار ماه، نقش موثری ایفا کرد. از این محقق برجسته آثار متعددی برجای مانده که تألیف سرمایه سخن، گفتار عاشورا، تاریخ پیامبر اسلام، تصحیح تفسیر شریف لاهیجی، ترجمه افکار جاوید محمد(ص) و آیین اسلام از آن گروه‌اند. دکتر محمد ابراهیم آیتی سرانجام در 17 مهر 1343 ش بر اثر سانحه اتومبیل در پنجاه سالگی درگذشت.

* تنفیذ حکم اولین دوره ریاست جمهوری آیت الله «؛ خامنه‌ای» از سوی «؛ امام خمینی» (1360 ش)
اشاره:

سومین دوره انتخابات ریاست جمهوری نیز در شرایطی برگزار شد که کشور در اوج بحران سیاسی قرار داشت. تداوم جنگ تحمیلی و

نیاز نیروهای جبهه به حمایت های لجستیکی، انسانی و همچنین تشدید ترورهای کور منافقین علیه مردم عادی کوچه و بازار دو بحران عمده کشور بود. نامزدهای این دوره از انتخابات عبارت بودند از: آیت الله سید علی خامنه‌ای، سید علی اکبر پرورش، حسن غفوری فرد و سید رضا زواره‌ای. آیت الله خامنه‌ای در این انتخابات که دهم مهر 1360 برگزار شد، در شرایطی به پیروزی رسید که 3 ماه پیش از آن خود در مسجد ابوذر تهران مورد سوء قصد عوامل سازمان مجاهدین خلق قرار گرفته و از ناحیه دست و سینه به شدت مجروح شده بود. وی در این انتخابات توانست از مجموع 16/8 میلیون رأی مأخوذه، بیش از 16 میلیون رأی را از آن خود سازد و بالاترین درصد آرا مردم را در جریان نه مرحله انتخابات ریاست جمهوری به خود اختصاص دهد. آیت الله خامنه‌ای که در سالهای پس از پیروزی انقلاب مسؤولیتهایی چون عضویت در شورای انقلاب، نمایندگی امام در شورایعالی دفاع، امامت جمعه تهران و نمایندگی مردم تهران در مجلس شورای اسلامی را بر عهده داشت، دو دوره چهار ساله در سمت ریاست جمهوری خدمت کرد.

* جنگ بزرگ تانک ها در صحرای سینا درگرفت و حدود سه هزار تانک در مقابل هم قرار گرفتند(1352ش)

* اسرائیل از راه دریا و هوا اپورت سعید (بندر معروف مصری) را زیر آتش گرفت و بیش از 150 مصری کشته شدند (1352ش)

* قوای مصر در صحرای سینا شهر القنطره را بتصرف خود درآورد و منابع نفت سینا را که در تصرف ارتش اسرائیل بود آتش زد(1352ش)

* دولت برای مبارزه با گرانفروشی جمعیتی به نام حمایت از مصرف کننده تشکیل داد(1352ش)

* چهارمین نمایشگاه بین المللی تهران با شرکت 45 کشور افتتاح شد.(1355ش)
در این نمایشگاه کالاهای صنعتی و خدمات بازرگانی شرکت کنندگان عرضه شده بود.

* 3 ذی الحجه درگذر تاریخ

* ورود پیامبر اکرم(ص) و اصحاب به مکه در سفر حجة الوداع(10 ق)
اشاره:

پیامبر خدا(ص) پس از فراهم آوری تدارکات سفر و امکانات لازم، به همراه دختر گرامی اش حضرت فاطمه زهرا(س) و تمامی همسران خود، در 26 ذی قعدة و به قولی در 25 این ماه، از مدینه خارج شد. در این سفر روحانی و به یاد ماندنی، در حدود یکصد و چهار هزار و یا یکصد و بیست و چهار هزار نفر از مسلمانان شرکت نمودند. آن حضرت، ابودجانه را جانشین خود در مدینه قرار داد و در حالی که بیش از شصت قربانی همراه داشت ابتدا به منطقه ذوالحلیفه رفت و در مسجد شجره احرام بست و سپس به سوی مکه حرکت نمود. حضرت علی(ع) نیز که به همراه یاران خویش به سوی مکه عازم شده بود، یکی از یارانش را جانشین خویش در سپاه تحت فرمانش گذاشت و زودتر از آنان، به سوی مکه حرکت کرد. بدین جهت، چند روز زودتر از یارانش به پیامبر(ص) ملحق شد. حضرت علی(ع) در نزدیکی های شهر مکه معظمه، به پیامبر(ص) و سایر مسلمانان رسید و پیامبر(ص) با دیدن وی بسیار خرسند و خوشحال شد. به هر روی پیامبر خدا (ص) به همراه بستگان نزدیک و اصحاب و یارانش جهت انجام حج و زیارت خانه خدا در آخرین سال حیات با برکت خویش از مدینه عازم مکه مکرمه شد که این سفر در تاریخ اسلام به سفر حجة الوداع معروف گردید.

* تولد #171؛ابوریحان بیرونی» دانشمند شهیر مسلمان(362 ق)
اشاره:

ابوریحان بیرونی، در شهر بیرون در حوالی خوارزم از شهرهای قدیم ایران متولد شد. وی از خردسالی به تحصیل علم و دانش، علاقه نشان داد و آموختن را آغاز کرد. ابوریحان در نوجوانی موفق شد در محضر ریاضی‌دان و ستاره‌شناس بزرگ خوارزم، ابونصر خوارزمی، به تحصیل ریاضی و نجوم بپردازد. او درعلوم چون تاریخ، جغرافی، نجوم و ریاضیات سرآمد عصر خود بود. بیرونی درسفری به هند با علما و حکمای آن دیار ملاقات کرد وپس از آموختن زبان سانسکریت، اطلاعات لازم را درجهت تالیف کتاب خود به نام #171؛ماللهند» به دست آورد. ابوریحان، تالیفات بسیاری نیز در نجوم، منطق و حکمت دارد که آثار او را بیش از یکصد و ده عنوان ذکر کرده‌اند. او در استفاده از مطالب واطلاعات در آثارش، شیوه‌ای نقادانه و موشکافانه داشت. از این رو، آثار و نوشته‌های ابوریحانین از معتبرترین منابع بررسی آثار پیشینیان و معاصرانش به شمار می‌آید. وی تا آخرین لحظات عمر از آموختن دست برنداشت. وفات ابوریحان در سال 440 ق در هفتاد و هشت سالگی در غزنه روی داد.

* تولد #171؛خاقانی شروانی» شاعر بزرگ ایرانی(520 ق)
اشاره:

افضل الدین بدیل بن علی خاقانی شروانی، معروف به حسانُ العجم از بزرگ‌ترین شاعران قصیده گوی و از ارکان مسلم شعر فارسی به شمار می‌رود. وی نزد عمویش، کافی الدین عمر بن عثمان، و پسر عمش، وحیدالدین عثمان، علوم ادبی و حکمت را فرا گرفت و مدتی

در خدمت ابوالعلاء گنجوی، دانشمند مشهور آن زمان، تلمذ کرد و به دامادی او درآمد. او سالیانی در خدمت منوچهر شروانشاه و پسرش بود و مدح ایشان می‌گفت. مرگ فرزند و حبس و دیگر مصایب بر او روی نمود و در اواخر عمر به عزلت نشست. قوت اندیشه و مهارت او در ترکیب الفاظ و خلق معانی، ابتکار مضامین جدید، استفاده از راه‌های خاص در توصیف و تشبیه و آوردن ردیف‌های مشکل از خواص شعری او محسوب می‌شوند. ترکیبات او غالباً با خیالات بدیع همراه و با استعارات و کنایات عجیب آمیخته است و معانی خاصی را که تا عهد او سابقه نداشته، در بردارد. خاقانی بر اثر احاطه به غالب علوم و اطلاعاتِ عهدِ خود و قدرت خارق العاده‌ای که در استفاده از آن اطلاعات در کلام داشته، توانسته است مضامین علمی بی‌سابقه در شعر ایجاد کند. خاقانی در 595 ق در 75 سالگی در تبریز وفات یافت و در مقبرةالشعراى سرخاب مدفون شد.

* رحلت آیت الله «؛ شیخ حسین رشتی نجفی» از مراجع شیعه (1348 ق)

اشاره:

آیت الله شیخ حسین بن عبدالکریم رشتی نجفی کاظمی، فقیه، اصولی، متکلم و محدث، در نجف نزد حضرات آیات، علامه سیدمحمد کاظم طباطبایی یزدی و محقق خراسانی، فقه و اصول آموخت و بعد از استادان خود، مدرس بزرگی در حوزه شد. پس از مدتی راهی کاظمین گردید و مجلس درس خود را در آن شهر تشکیل داد. از این فقیه والامقام آثار چندی به یادگار مانده است که خلاصه الفقه و حاشیه بر کفایه از آن جمله‌اند. آیت‌الله شیخ حسین رشتی نجفی در کاظمین دیده از جهان فرو بست و در صحن مطهر امام کاظم و امام جواد(علیهما السلام) به خاک سپرده شد.

* رحلت «؛ حاج ملامحمد هاشم خراسانی» فقیه و مورخ بزرگوار شیعه (1352 ق)

اشاره:

لامحمد هاشم خراسانی معروف به ثقة الاسلام در سال 1280 ق در مشهد به دنیا آمد. پس از فرا گرفتن مقدمات علوم، رهسپار نجف اشرف گردید و در مدت دوازده سال از محضر عالمانی همچون آخوند خراسانی و سید اسماعیل صدر بهره‌مند شد. ملاهاشم خراسانی پس از بازگشت از نجف، به مشهد رفت و در حوزه‌ی درس آیت الله سیدعلی حائری یزدی شرکت جست و از آن پس به تحقیق و تالیف همت گمارد. آثار متعددی از ملامحمدهاشم خراسانی به جای مانده که مهم‌ترین آنها عبارتند از: مُنتَحَبُ التواریخ به فارسی در تاریخ معصومان و برخی از امامزادگان مدفون در ایران و نیز علمایی که در مشهد، هرات، اصفهان و شیراز به خاک سپرده شده‌اند؛ حُسْنُ الْعَاقِبَةِ فِی سَعَادَةِ الْخَاتِمَةِ و نیز غَايَةُ الْأَمَالِ فِی حُسْنِ خَوَاتِمِ الْأَعْمَالِ. سرانجام این عالم گرانقدر در سال 1352 ق برابر با 1313 ش در هفتاد و دو سالگی در مشهد به لقاءالله پیوست و در همان شهر به خاک سپرده شد.

9 اکتبر درگذر تاریخ

* تولد «؛ روالد آمونڈسن» اولین فاتح قطب جنوب (1872م)

* آغاز استعمار فرانسه در کشور ویتنام در آسیا (1885م)

* روز ملی و استقلال کشور افریقایی «؛ اوگاندا» از استعمار انگلیس (1962م)

* اعدام «؛ اِرنِستو چه گوارا» انقلابی معروف امریکای لاتین (1967م)

* روز جهانی پُست